

2024 SAYI:3
GENÇ YAZARLAR

İstiklal Marşı

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl...
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl!

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imânı boğar,
"Medeniyet!" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma, sakın.
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın...
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak" diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da, bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki fedâ?
Şühedâ fişkırarak toprağı sıksan, şühedâ!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüdâ.

Ruhumun senden, ilâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar-ki şahâdetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan, ilâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerred gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl:
Hakkıdır, hür yaşamış, bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif ERSOY

Yayın Danışma Kurulu :

ŞEVVAL SOYBAŞ

İCLAL AĞIRBAŞ

FATMA ZEHRA MÜJDECİ

CEREN GÜLTEKİN

HATİCE SUDE AĞIRMAN

ZEHRA ÖNER

SENA AKÇAY

EBRAR YILMAZ

YAREN GÜNDÜZ

HAYRUNİSA FİDAN

MERYEM NURSİMA ÖNER

ZEHRA NEHİR KARAMANOĞLU

SILA DOĞAN

MERVE TOPÇU

MERYEM ÖZKAL

ÖZGE FERİDE GÜLER

KARDELEN İREM DAĞDELEN

İREM HÜMA ANIK

ZİNNET ÖZCAN

NURSİMA AKTÜRK

ZELİHA ŞİMŞEK

ZEYNEP ARPA

DANIŞMAN ÖĞRETMEN:DEMET AVCI

Sahipsiz vatanın batması haktır,
sen sahip çıkarsan bu vatan batmayacaktır.

M Akif ERSOY

12 Mart

TÜRK ÇOCUĞU ÖKSÜZ KALIR,
YURTSUZ KALMAZ!

NENE HATUN

İÇİNDEKİLER:

İSTİKLAL MARŞI.....	6
ÇANAKKALE ZAFERİ.....	7
VATOZ BALIĞININ HİKAYESİ.....	8
SOGAN GÖZÜMÜZÜ NEDEN YAŞARTIR?.....	9
UZAY İNSAN BEDENİNİ NASIL ETKİLER?.....	10
İTALYA DA BİR TÜRK KÖYÜ 'MOENA'	11
GÖZYAŞININ CİLDE FAYDASI VAR MI?.....	12
GÜNÜMÜZ BESİN KAYNAGI 'YAPAY ET'	13
DÖNÜŞ YOLCULUKLARINI NEDEN DAHA KISA HİSSEDERİZ?.....	14
SABAH KAHVE İÇMEK YERİNE NEDEN ELMA YEMELİYİZ?.....	15
ŞİZOFRENİ.....	16
YEŞİLAY HAFTASI.....	17
İLMİN KAPISI.....	18
KÜTÜPHANELERİMİZ.....	19
KÜTÜPHANE VE TOPLUM	20
KAYBEDİLEMEZ TİYATROLARIMIZ.....	21
DİZİLERİN TOPLUMSAL YAŞAM ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ.....	22
BENİM ÜTOPYAM	23
BİLİM VE DEĞERLER DÜNYAMIZ.....	24
KAYNAKÇA.....	25

İSTİKLAL MARŞIMIZ

1873 yılında İstanbul'da doğmuş ve 1936 yılında vefat etmiş, birçok başarılı şiire imza atmış ve tarihi İstiklal Marşı olarak Geçmiş olan Mehmet Akif Ersoy tarafından kaleme alınmış ve Osman Zeki Öngör tarafından bestelenmiş olan İstiklal Marşı 10 kıta ve 41 satırdan oluşmaktadır. İstiklal Marşı 1 İnönü Savaşı'ndan sonra bestelenmiştir ve ilk olarak sebiller Reşat dergisine 17 Şubat 1921 tarihinde yayınlanmıştır. 4 gün sonra ise Kastamonu'da çıkan Açıköz gazetesinde yayınlanmıştır. Aslında 12 Mart 1921 yılında kabul edilen İstiklal Marşı, ilk olarak 1924 yılında Ali Rifat Çağatay'ın bestesi ile kullanılmaya başlanmıştır ve yaklaşık 6 yıl kadar da kullanılmaya devam edilmiştir. 1930 yılında gelindiğinde Osman Zeki Öngör'ün 1922 yılında bestelenmiş olduğu bestesi ile kullanılmaya başlanılmış ve günümüze kadar da bu kullanım şekli devam etmiştir, tarihesinde kısaca bahsettiğimiz de İstiklal Marşı her bir satırında hatta her bir kalemin de bize çok büyük nasihatler vermekte, vatanımızın mahiyetini anlatmaktadır. Tarih boyunca Mehmet Akif Ersoy'un bize emanetidir. Bugün de anlayarak yaşayarak ve gür bir sesle söyledik, söylüyoruz ve söylemeye devam edeceğiz ve bize verilen bu emaneti koruyacağız aksi halde dökülen gözyaşı ve kanların hakkı nasıl ödenir. Yoksa, Mehmet Akif'in de dediği gibi

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı

Düşün altındaki binlerce kefansızca yatırı

Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:

Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

(ŞEVAL SOYBAŞ)

Vatan, sadece yaşadığımız toprak parçası değildir. Aynı zamanda uğruna hiç düşünmeden canımızı feda edebileceğimiz özgürlüğümüzdür. Ulu önder Atatürk "Vatan bir bütündür bölünemez" sözüyle de vatanın her parçasının ne kadar önemli olduğunu vurgulamıştır. Tarihimize baktığımız zaman vatanımız için verdiğimiz en çekişmeli savaşlarımızdan olan ve sonu zaferle süslenen Çanakkale Muhaberesi vatanımıza verdiğimiz değer en büyük göstergelerindendir. Çanakkale savaşı, Türkler için bir savunma savaşı durumunda iken, İtilaf devletleri için "İstanbul'a kadar uzanmak" amacıyla yapılan kesin zaferi hedefleyen bir taarruz savaşıdır. Ordumuz durmadan, milli duygularla kanlarının son damlasına kadar mücadele edip zafere ulaşmıştır. Çanakkale Zaferinin birde manevi tarafı vardır. Savaş boyunca " mucizevi olaylar" diye niteleyebileceğimiz olaylar gerçekleşmiştir. Bunlardan biri de savaşın kaderini doğrudan etkileyen Seyit Onbaşı'nın 276 kg mermiyi kaldırmasıdır. Bunun gibi birçok olay günümüzde bile hala etkisini göstermektedir. Savaş sonucunda binlerce şehidimiz olsada gücümüz tüm dünyaya kanıtlanmıştır. Günümüzde de coşkuyla kutlanan Çanakkale Zaferi unutulmamalıdır, unutturulmamalıdır.

(HAYRUNİSA FİDAN)

VATOZ BALIĞININ HİKAYESİ

Vatoz balığı dinozorlar çağından biri sularımızda yaşamaktaydı. Üstelik Vatoz balığı görmek için sularımızın derinlerine inmemize gerek yok, sahilden bakıldığı zaman bile bazen görülebilir. Vatoz balıkları bu milyonlarca yıl içerisinde boş durmadılar ve yüzlerce farklı Türe evirildiler. Vatoz balıklarının pek çok sıra dışı ilginç özelliği vardır.

- Vatoz balıkları Aslında suda uçarlar.
- Köpek balıkları ile akrabadırlar.
- Vatoz balıkları kendilerine kuma gömerek çok iyi gizlenirler, bazen insanlar bile yanlışlıkla üstüne basabilir.
- Yüzlerce farklı türleri vardır 220 tür bugüne kadar keşfedilmiştir.
- Çok büyük olabilirler 10 santim boy 400 gram ağırlık.
- Zehirli vatozları ayrı bir kategoriye koyarsak vatozlar insanlar için çok büyük bir tehdit oluşturmaz ABD'de pek çok akvaryum insanların vatozlarla birlikte yüzdüğü etkinlikler yapıyor.
- Vatozlar özel bir sensör ile etrafı algılar.
- Geçmiş yıllarda 26 farklı vatoz türüne tehlike altındaki türler listesine dahil edildi. (IUCN, Türkçesi ile dünya doğayı koruma birliği tarafından).

(FATMA ZEHRA MÜJDECİ)

Güzel bir akşam yemeği hazırlamak için mutfağa girdiğimizde kendimizi bir anda elimizde soğanla ağlarken buluruz hatta gözlerimiz iyice yanmaya başlar ve bu durum dayanılmaz hale gelirse de tezgahdan uzaklaşmaya başlarız. Bunun nedeni o sırada muhteşem bir biyokimyasal reaksiyonun gerçekleşmesidir.

Gözyaşı bezleri doğal bağışıklığın birinci savunma mekanizmasında yer alır. Bu mekanizma gözü olumsuz etkilerden korumak için bazı zamanlarda istemsiz olarak devreye girer. Bunlardan biri de soğan doğrarken gözlerimizin yaşarması durumudur. Soğan, içerisinde bulundurduğu lakrimatör faktör sentez (LFS) enzimini mikroplara ve hayvanlara karşı savunma mekanizması olarak kullanır. 2002 yılında Japonya'daki bilim insanları tarafından keşfedilen bu enzim, soğanın göz yaşartıcı özelliğinin oluşmasına sebep olan en temel etken olarak gözlemlenmiştir. Peki LFS göz yaşı bezlerini nasıl etkiliyor?

Soğanlar henüz büyüme aşamasındayken topraktan aldığı sülfürü yapısında bulunan amino asitler için kullanır. Soğanın bıçakla kesilmesiyle beraber LFS enzimi soğan hücrelerinden dışarı salınır ve bu arada sülfür bakımından zengin proteinler bu enzimler etkileşime girerler. Bunun sonucunda amino asitlerin yapısındaki sülf oksitler kararsız yapıları sülfürik asitlere dönüşür hemen ardından da sülfürik asit syn- propanethial- s oksit adlı yapıya dönüşür. Bu madde soğan kesildiği anda havaya karışarak gözün tahriş olmasına ve göz yaşarmasına sebep olur hatta aynı durum kimyasal içeren göz yaşartıcı sprey gazlar için de geçerlidir(

(İCLAL AĞIRBAŞ)

UZAY İNSAN BEDENİ ÜZERİNDE NASIL BİR ETKİ BIRAKIYIR.

Uzayda uzun süre yaşamak, o ortamda bulunmak insan bedeni üzerinde hem psikolojik hem de fizyolojik anlamda hasar bırakıyor. Japon astronot Norisige Kani uluslararası uzay istasyonunda sadece 3 hafta kalmasına rağmen 9 cm uzadığını belirtmiştir fakat sonradan hesap yanlışlığı yaptığını söylese de 2 santim uzadığı belirlendi. Uzay ortamında yer çekimi olmadığı için omurilik kemikleri genişleyebiliyor, bu da boyda küçük değişikliklere neden oluyor fakat araştırmalara göre dünyaya döndüklerinde boyları normale dönüyor. Astronotlar çoğunlukla en fazla 6 aylığına uzaya yollanıyor ancak Amerikalı bir astronot rekor kırarak 340 gün kalmayı başardı. Deneyin amacı uzayda geçirilen süre boyunca insan bedenindeki değişimleri gözlemektir. Amerikalı astronot geri döndüğünde bu süre boyunca dünyada kalan ikiz kardeşiyle karşılaştırma yapıldı, çeşitli testlerden geçirildi ve sonunda uzayda kaldığı süre boyunca vücudunda bir sürü belirti ortaya çıktı. Amerikalı “vücudumda ağrılar, sertlikler biraz kemik, biraz da kas kaybı oldu, şişme ve kafatasının içindeki baskıda artış olmuştu” diye açıklamıştır. Ayrıca döküntü ve kurdeşen gibi deri hastalıkları, mide bulantısı ve baş dönmesi de yaşadı. Başka bir araştırmaya göre Gobel isimli araştırmacı ve ekibi uzayda 6 ay kalanların eski kemik güçlerini yeniden kazanabileceklerini söylüyor ama daha uzun süre kalanların kaval kemiklerinde 10 yıllık yaşlanmaya eşdeğer kalıcı kemik kaybı yaşandığını belirtiyor .

(CEREN GÜLTEKİN)

İTALYA'DAKİ TÜRK KÖYÜ MOENA

İtalya ve Avustralya sınırında yer alan moena Köyü Alp Dağları'nın ücra kıyılarında yer alıyor İtalyan'ın Toronto bölgesinde bulunan moena Köyü 323 yılından fazla bir süredir Türk kültürü ile tanınıyor.

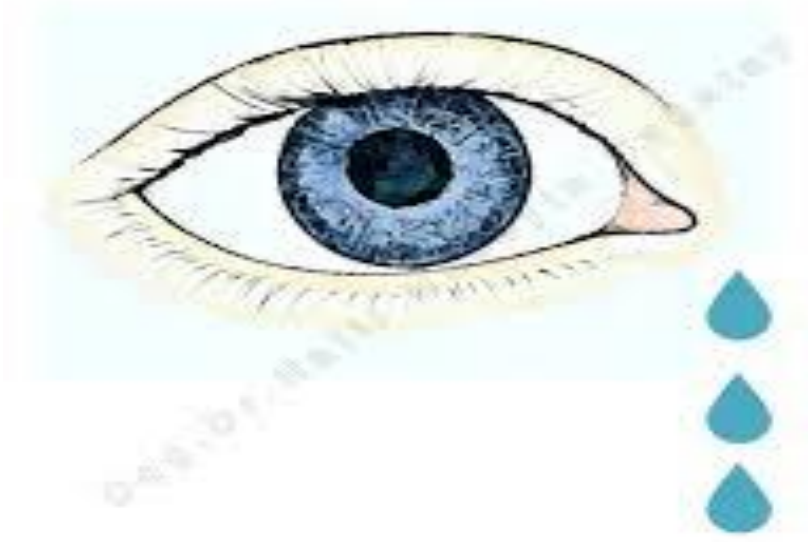
İtalya'daki Moena Köyü'nün Türkleri bu kadar benimsemesinin hikayesi ise 323 yıl öncesine dayanıyor. 2.Viyana Kuşatması sonrası Osmanlı askerlerinden biri İtalya'daki bu küçük kasabaya sığınıyor.

Ölmek üzere olan Yeniçeriye köylüler tedavi eder Yeniçeri iyileştikten sonra köyden bir kızla evlenir ve Kasabalı Yeniçeriye "el turca" adını verir.

Halkı korur ve savaşmayı öğretir asker o dönemde haksız dergilere karşı köyü ayaklandırır ve korur bunun üzerine köy el turcuyu daha çok sever Türk geleneklerini ölümünden sonra bile yaşatır.

El turcuyu olarak bahsedilen yeniçerinin asıl adı Hasan Er. Yeniçeri zamanında halkla savaşmayı dahi öğretir ok ve yay gibi silahların tekniği hakkında bilgi verir köylüler el turca 'ya minnet duyarlar. Çünkü özgürlük ve kahramanlık kavramlarını benimsemelerinde yardımcı olmuştur.Ayrıca festivaller de yapılıyor. Türk günün Festivali Ağustos'ta yapılır ve iki gün sürer yeniçerinin büstü moena köyünde hala bulunduğu söylenmektedir.

(İCLAL AĞIRBAŞ)

GÖZYAŞININ CİLDE FAYDASI VAR MI?

Gözyaşı cildi olumlu etkiler. Birçok kişinin ağladıktan sonra aynaya bakma nedeni güzelleştiğini hissetmesidir. Peki bu sıvının cilde faydaları neler? Ağladığımızda lakrimal bezlerinin gözyaşı sıvısıyla desteklendiğini bunun da gözdeki kan akışını arttırdığını ve kanlı gözlere neden olduğunu biliyoruz. Gözyaşlarındaki tuz, suyun tutulmasına ve gözlerimizin etrafındaki şiş görünüme sebep oluyor. Tüm yüz bölgesine daha fazla kan akması gergin kabarık ve aynı zamanda kırmızı bir cilde yol açar. Gözyaşları su, toksinler, lizozim, tuz, lipitlerden oluşur.

Gözyaşının cilde faydaları; özellikle lizozim bakterilerden kurtulmaya yarayan bir enzim olarak adlandırılıyor. Bu nedenle ise yüzdeki akne ve bakterilere savaş açıyor. Fakat ağlamanın bir kötü etkisi ise gözyaşının içinde bulunan tuzun cildi kurutması olabilir.

Uzun bir ağlamadan sonra gözlerimizin arı sokmuş gibi şişmesinin ise iki nedeni vardır. İlki gözyaşından gelen su, her iki taraftaki tuz konsantrasyonunu dengelemek için yarı geçirgen bir zardan göz çevresindeki dokuya akıyor. Bu da gözlerimizin şişmesine neden oluyor. İkinci olarak çok fazla gözyaşı üretiyorsanız, yakındaki kan damarları göz bölgesine kan akışını arttırmak için genişliyor.

(MERVE TOPÇU)

GÜNÜMÜZ BESİN KAYNAĞI: YAPAY ET

Dünyanın nüfusu gün geçtikçe artmaktadır. Bu nüfusu besleyecek kaynaklar ise sınırlıdır. Günümüzde her dokuz kişiden biri açlık çekmektedir. Hayvancılık, küresel beslenmede protein üretimi için büyük önem taşımaktadır. Bunu yanında hayvancılık sektörü arazi kullanımı atık üretimi nedeniyle yeni çözümler aranmıştır. Yapay et teknolojisi laboratuvar ortamında hayvanlardan alınan hücre veya dokuların çeşitli yöntemlerle çoğaltılmasına dayanan bir teknolojidir. Bu teknolojiyle hayvanın beslenmesi için harcanan yem, su ve arazi kullanımının azaltılacağı bildirilmektedir. Yalnız geleneksel et dokusuna ve lezzetine sahip yapay etler üretilememiştir. Üretilen etler ise oldukça sınırlı ve yüksek maliyetlidir. Bu nedenle ekonomik, etik, sosyokültürel ve teknik birçok konuda tartışılmaktadır. Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü hayvancılık sektörünün vermiş olduğu zararları azaltmak için beş küresel öneri geliştirmiştir. Bu önerilerin sağlanması ile sürdürülebilir hayvancılığın gelişeceği belirtilmektedir. Bu çalışmada amaç; yapay etin sürdürülebilir bir alternatif protein kaynağı olup olmayacağı güncel verilerle tartışılmaktadır.

Yapay et küresel protein gereksinimi için alternatif bir kaynak olabilir mi?

(MERYEM ÖZKAL)

DÖNÜŞ YOLCULUKLARINI NEDEN DAHA KISA HİSSEDERİZ?

Aynı yolu aynı hızla gitmemize rağmen dönüş yollarını daha kısa hissederiz. Bunun nedeni ise yola aşına olmamızdır. Tabi buna giderken içinde bulunduğumuz beklentiyi de eklemeliyiz. Bu beklenti sayesinde yolun daha yavaş geçtiğini ve dönüş yolunun daha hızlı geçtiğini fark ederiz.

2011 yılında Niels Van De Ven ve ekibinin gerçekleştirdiği deneyler, dönüş yolculuğu etkisinin daha kapsamlı bir açıklama gerektirdiğini ortaya koydu. Ekibin tasarladığı deneylerden birinde belirlenen hedefe aynı yolu kullanarak ulaşan bisikletçilerin başlangıç noktasına farklı farklı rotalardan dönmesi istendi. Kontrol grubundaki bisikletçiler ise gittikleri yoldan geri döndü. Sonuçta eşit uzunluktaki alternatif rotayı kullanan bisikletçilerin süre tahminleriyle aynı yolu kullanarak dönenlerin yakın değerinde olduğu gözlemlendi.

Bu görüşe göre yolculuğunun beklentimizden daha uzun sürdüğünü düşünerek dönüş yolunun da uzun süreceğini öngörüyoruz.

(SILA DOGAN)

SABAH KAHVE İÇMEK YERİNE NEDEN ELMA YEMELİYİZ ?

Kahve ve elma, kulvarları ayrı iki adet besin kaynağıdır. Bir tanesi sudan sonra en çok tüketilen içecek diğeri ise sayısız faydaları olan bir meyve ancak görünen o ki elma kahvenin tahtını sallıyor. Yıllardır en iyi uyku açıcı olduğunu anlatan kahve bu konudaki liderliğini elmaya kaptırdı mı? Araştırmalara göre elma kahveye göre daha iyi bir uyku açıcıdır. Tam da bu noktada bir kaynak vererek bu iddianın desteklenmesi veya kanıtlanması gerekiyor ancak ne yazık ki bu konu ile ilgili kapsamlı bir açıklama yok şimdilik internet sayfalarında olan sağlıklı yaşam bilgileri ile yetinmek zorundayız. Peki neden elmanın kahveye göre daha iyi bir uyku açıcı olduğu tartışma konusu? O zaman hemen kafein ve karbonhidrat dünyasını küçük bir giriş yapalım.

Uyuduğumuzda kan basıncı ve vücut sıcaklığınız düşüyor sabah uyandığımızda tam anlamıyla sersem gibi olmamızın nedeni budur çünkü gözümüzü açıp yataktan kalktığımızda kan basıncı ve vücut sıcaklığının normale dönmesi zaman alıyor kahve tam bu noktada normalleşme sürecini düzenliyor içerdiği kimyasal bileşenlerle metabolizmayı uyarır ve kan basıncını artırır ancak kahvenin marifeti ne yazık ki bu kadar mesela daha hızlı uyanmak için daha çok kahve içerseniz kan şekeriniz düşer ve enerjiniz kalmaz bu noktada devreye elma girer çünkü elmanın canlandırıcı etkisi vardır. Elmanın bu özelliğini şu şekilde ifade edelim: 220 gramlık bir elmada yaklaşık 115 kalori bulunur. Ayrıca elmanın içerdiği şekerin yarısında sukraz ve glikoz , diğer yarısında ise fruktoz bulunur. Sukraz ve fruktoz hızla kana karışır. Ancak fruktozun sindirilmesi uzun sürer. Böylece elmanın enerji verme özelliği de uzun sürmüş olur. Sonuç olarak doğal uyku açma konusunda ikisi de son derece başarılıdır. Kahvenin etkisi kısa sürede kaybolur ve bir süre sonra; halsizlik, yorgunluk ve uyku hali ortaya çıkabilir. Elmada kahve gibi uyku açma yeteneğine sahiptir, uyku açmadaki etkisi kahveye göre daha uzun olduğu için kahveden daha etkili bir uyku açıcı olarak bilinmektedir.

(ZİNNET ÖZCAN)

ŞİZOFRENİ NEDİR VE BELİRTİLERİ NELERDİR?

Şizofreni bir bireyin davranışlarını, hareketlerini, gerçeği algılayış şeklini ve düşüncelerini çarpıtarak sosyal çevresi ile ilişkilerini bozan ruhsal bir hastalıktır. Hastalığın evrelerine göre kişi sosyal hayattan uzaklaşmakta, bohem ruh haline girmekte ve çeşitli toplumsal ortamlarda anksiyete krizlerine girmektedir. İnsanlar gerçek hayattan kopup farklı davranışlar ile gördükleri sanrılara cevap vermeye çalışmaktadır. Kimi zaman ise bu sanrılarını görmezden gelmeye çalışır ve hastalığı reddederler.

Doğru tedaviyle şizofreni kontrol altına alınabilir ancak tedavi sırasında yapılan en küçük bir hata veya ihlal hastalığın yeniden ortaya çıkmasına sebep olabilir. Tedavi ve ilaç kullanımı önemlidir. Hastalığın birçok belirtisi vardır. Erken tanıyla kişi fazla etkilenmeden iyileştirilebilir. Belirtilerin en yaygınları şu şekildedir;

- Gerçek dışı inançlara yönelik sanrılar,
- Motivasyon eksikliği,
- Yavaş hareket etme,
- Uyku düzeninde bozukluklar,
- Düzensiz düşünce ve konuşmalarda bulunma,
- Sosyal olarak kendini izole etmek,
- Halüsinasyon görme,
- Enerjinin düşük olması.

(HATİCE SUDE AĞIRMAN)

Yeşilay; uyuşturucu, alkol , sigara ve bağımlılık ile mücadele eden bir kurumdur. İsim olarak zaman zaman Kızılay ile karıştırılabiliyor. İkisinin de temel amacı insanlara yararlı olmaktır. 5 mart 1920'de kurulan sivil toplum kuruluşudur. Bu sene 1 Mart ve 7 Mart arası Yeşilay haftası olarak geçmektedir.

Sigaranın, alkolün ve uyuşturucunun insanın ruh sağlığına ve çevresine birçok olumsuz etkisi vardır. Sigara dediğimiz zaman insanların çoğu zararının az olduğunu düşünse de sigara zamanla insanın öncelikle ciğerlerine ve daha birçok organına zararı vardır. İçen kişinin haricinde yanında sigara dumanına maruz kalan birçok çocuk ve yetişkin bulunmaktadır ve pasif içici olarak adlandırılrsa da en az sigara içen kadar zarar görürler. Uyuşturucu vücudu uyuşturup insanın bulunduğu ruh halinden anlık kurtarsa dahi sonradan bıraktığı hasar çok büyüktür. Bir çok kazaya, kavgaya ve kargaşaya neden olmaktadır. Bu ürünlerin sebep olduğu olaylar insanların; onur, şeref ve namusuna ciddi anlamda hasar vermektedir.

Bu ürünlerin zararını insanları anlatmak gerekir. Bunun için kurulmuş olan Yeşilay kurumundan çekinmemek çevremizde böyle kişiler varsa bu tür şeylerin zararını öğrenerek Yeşilay'ın önemini anlatıp buralara başvurması gerektiğini söylemek önemlidir. Eğer bu kişi bizsek bizimle başvurmamız ve bu durumdan çekinmememiz , utanmamız gerekir yapılan yanlışın daha büyük ayıp olduğunu unutmamak ve zararın neresinden dönsek kar olacağını bilmek gerekir. Eğer böyle bir durum var ise " ALO 171 HATTI" ndan Yeşilay'a ulaşabilirsiniz.

(İREM HÜMA ANIK))

İLMİN KAPISI

Bir ülkedeki kütüphaneler o ülkenin gelişmişlik seviyesini belirler. Kütüphane demek; huzur demek, sakinlik demek, bilgi demektir. Kütüphaneler içinde çok farklı dünyalar barındırır. Tek bir kapıdan girildiğine bakmayın, herkes içinde çok farklı dünyaları yaşar.

Kitaplar; en yakın dostumuz, sırdaşımız olan, her zaman yanımızda ve sürekli faydası dokunan nesnelere... kitaplar bizim sadece bilgi edinmemizi sağlamazlar, canımız sıkıldığında ya da moralimiz bozulduğunda bize çok başka dünyalar açarlar. Gerçekten kitap okudukça hayata bakışımız da değişir. Okudukça kâinatı da okumaya başlarız. Taşın dilinden dahi anlarız. Dinimizde de ilk emir "oku" değil midir zaten? Okumak bizim hem şimdimizi hem geleceğimizi yönlendirmenizi sağlar. Okumak uykumuzu geliştirir. Peki bin bir faydası olan bu kitaplar içinde bir yer gerekli değil midir? İşte o noktada işin içine kütüphaneler girer. Kitapların dünyası...

Elbette her bir bireye ayrı ayrı faydası olan kitapların ve kütüphanelerin de bir haftası vardır. 1964 yılından beri mart ayının son pazartesi günleri kutlanmaktadır. Bugünü desteklemeli ve kütüphanelere daha çok önem vermeliyiz. Sonuç olarak onlar ilmin kapısıdır ve bu asla küçümsenemez.

(SENA AKÇAY)

KÜTÜPHANELER

Düşünce ve fikirlerin ebedi olarak kalıcılığını üstündeki mürekkeplerle taşıyor beyaz sayfalar. Kitaplar kişisel gelişimimize ve karakterimize katkıda bulunmasının yanı sıra milli bilinci kazandırmada büyük rol oynar.

Kitaplarla dilimizi nasıl kullanacağımızı, kendimizi nasıl ifade edeceğimizi ve bunun yazıya dökerken nasıl yapacağımızı öğreniriz. Bu dil bilgileri ve somut faydaların yanı sıra her birinde farklı hayatlar, farklı evrenler bulunduran bu sayfalar bizde hayal kurmayı, değerlerimizi, insanlığı ve belki de zalimliği öğretir. Aslında sadece öğrenmek ve gelişmek için kitap okumak değil de bazen de eğlenmek için bazen de ağlamak için yani bizi biz yapan bu duyguları hissetmek için okuruz.

Kütüphaneler içinde yaşam bulunduran bu sayfaların ait oldukları evleridir. Sadece kitapları değil bize de evdeymiş gibi hissettirirler. İçinde her edebiyattan kitaplar bulunduran bu raflarda her konudan kitaplar bulabilmek mümkündür. Yeter ki okumayı isteyin ve sevin. Aradığınız o doğru kitap içinde kaybolduğunuz raflarda olabilir. Kütüphaneler haftası ise kitapları unutmamamız, edebiyatımıza sahip çıkmamız ve sürdürmemiz gerektiğini hatırlatır. Hayat koşuşturmalarının içinde kitaplara ve kendimize de vakit ayırmalıyız. Bu hafta da her yaşta kesimin kitapların evlerini ziyaret etmesi ve başka diyarlara tatile çıkarak hayatın stresine kısa bir ara vermesi temenni edilir.

(NURSİMA AKTÜRK)

Kitap okumak hayatımızın büyük bir kısmını etkiler. Fikirlerimizin ortaya çıkmasında insanlara ilişki kurabilmemiz de, empati kurmamız da, stres ve depresyondan kurtulmamızda ve beynimizin güçlenmesi gibi birçok yerde faydasını görmekteyiz.

Hani bir söz vardır: “Kitaplar da kapılar gibidir”. Bir kez o kapıyı açtığımız da bambaşka bir dünyaya geçmiş oluruz. Bizde bambaşka dünyalara yelken açmak için bol miktarda kitap okumalıyız. Bu kapıları açmamız için kütüphanelerin çok fazla önemi vardır.

Kütüphanelerde daha kaliteli bir toplum yetiştirmek, toplumun gereksinimlerini karşılamak, toplumun tarihini korumak amacıyla ortaya çıkmıştır. Kütüphanelerin önemini topluma aktarmak amacıyla 1964’ den beri Mart ayının son pazartesi günü kutlanmaktadır. Böyle önemli bir güne daha çok önem vermeliyiz sadece kütüphane haftası değil hayatımızda da kütüphane ve kitapların bolca yeri olmalıdır.

(ZELİHA ŞİMŞEK)

KÜTÜPHANE VE TOPLUM

Kütüphanenin toplum için bir kültür ögesi veya kültürün bir parçası olması gerekmez mi? Peki neden bu şekilde değil? Neden sadece ilimizin içerisinde önem verilmeyen bir kurum halinde?

“ Bana bir harf öğretenin 40 yıl kölesi olurum” Hz. Ali’nin bu sözünde olduğu gibi bize sadece bir harf öğreten değil, milyarlarca bilgi veren kitapların bulunduğu kütüphanelere gerekli önemin verilmesi gerekir. Aynı zamanda İslam Halifesi Hz. Ali’nin bilgiye önem vermesindeki en büyük etken İslam’ın ilk emri “oku” dur. Burada bizim okumamıza katkı sağlayan kütüphanelere de gerekli önem verilmelidir.

Yalnızca kurumsal yapıya sahip olan kütüphanelerin kurulmasını beklemeden evlerimizde de kendi kütüphanemizi oluşturabiliriz. Bilginin paylaşıldığı kütüphaneler... Sadece içinde kitapların bulunduğu yerler değil, bilgi paylaşımının olduğu, ders çalışmak için uygun ortamın olduğu yerlerdir. Orada olduğumuz süre boyunca kitap okuyabilir, ders çalışabiliriz. Öyle bir ortamda bulunmak bile bize çok şey katabilir. En azından kitaplara bakmak, isimlerini okumak ya da göz gezdirmek bile insanda farklı duygular uyandırır.

Kişi okudukça kendini tanır, kendin tanıyan insanların bulunduğu toplumunda kültürü artar. Yeterli kültür seviyesinde olan toplum ise gelişir.

İlim ilim bilmektir
İlim kendini bilmektir
Sen kendini bilmezsen
Ya nice okumaktır.

YUNUS EMRE

(EBRAR YILMAZ)

KAYBEDİLEMEZ TİYATRO

Tiyatro Tanzimat Dönemi'nde Ahmet Vefik Paşa öncülüğüyle oluşturuldu. Ahmet Vefik Paşa memurların haftada en az 1 kez tiyatroya gitmesini zorunlu hale getirerek Devlet Tiyatro binalarını kurmuştur. Çünkü tiyatro halkı bilinçlendirme konusunda önemli bir gelişmedir. Edebiyatımızda ilk yazılan tiyatro Şinasi'nin "Şair Evlenmesi'dir. İlk sahnelenen tiyatro ise Namık Kemal'in "Vatan Yahut Silistire'dir. Tiyatrolar insanların yaşadıkları olayları, toplumsal durumları ilgi çekici ve gerçekçi bir şekilde gösterme yoluyla anlatılan eserlerdir. Eskiden günümüze kadar uzanan bu süreçte yeni gelişmeler ortaya çıktı. Hem sahne malzemeleri hem de kaliteli oyun ve oyuncular geliştirildi. Bu bilgilendirici ve eğlendirici tiyatrolara önem verilerek üniversitelerde güzel sanatlar fakülteleri'nde konservatuar bölümleri oluşturuldu. Bu bölümlerde öğrenciler duygu, hareket, ses kontrollerinin eğitimlerini alır. Hocalarla birlikte provalar gerçekleşir. Buna örnek olarak televizyon programlarında gösterilen ve beğeni alan programlar da öğrenciler, ustalaşmış hocalardan derslerini alarak eğitimlerini tamamlıyorlar. Skeçler, diyaloglar yazarak seyircilerin önünde oyunlarını oynuyorlar. Tam anlamıyla gelişen ve usta olan oyuncular dizilerde ve filmlerde roller alabilmek için sıraya girer. Her yaş grubuna hitap eden tiyatroları hayatımıza geçirmemiz gerekmektedir. Çünkü, halk gelişmeli ki ülkemiz de saygı gösterilen ülkeler arasına girebilsin.

(MERYEM NURSİMA ÖNER)

DİZİLERİN TOPLUMSAL YAŞAM ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Dizi izlemek her toplumda olmazsa olmaz etkinliklerdendir. Ve bazen toplumdaki bazı kesimler dizi izlemeyi abartıyor. Kendi toplumumuza baktığımızda yine bu dizilerden etkilenen sayısı çok. Bunun en büyük örneği de belki medyadır. Medyada her şey anında viral olabiliyor. Dizi çeşitleri o dizide oynayan kişilerin hayatları, nerede ne yaptıkları, giydikleri kıyafetler, işler ve daha sayamayacağımız birçok örnek. Bazen iyi anlamda geliştirse de çoğu dizi toplumu büyük bir ahlaksızlığa ve yobazlığa sürüklüyor. Farklı ve yabancı platformdaki diziler televizyondaki dizilere göre bu ahlaksızlığı daha çok yayıyor. Kültürümüzü, gelenek ve göreneklerimizi hızla değiştiriyor bu diziler. Bu yüzden her TV ekranında veya platformda bu diziler hakkında daha da dikkatli olunması, yönetmenlerin her yazılanı çekmemesi ve üst kişilerin de yayınlamaması gerekir. Aynı zamanda toplum da bu konu hakkında bilinçlendirilmelidir.

(Zehra Nehir KARAMANOĞLU)

Diziler toplumsal hayatın yediden yetmişini etkileyen kitlesel bir araçtır. Bazen bir okul sahnesi, bazen bir savaş sahnesi toplumun gerek kültürel gerekse sosyal açıdan insanları olumsuz etkilemektedir. Olumsuz etkilemeyi biraz açarsak kadın haklarını savunmak amacıyla çekilen bir sahnede kadına yapılan işkence işlenir ve sonra kadın hiçbir şey olmamış gibi hayatına devam eder. Yapılan bu işkence anında buna istekli bireyler o sahneden birçok şey öğrenerek en yakınındaki kişilerde uygulamaya başlar. Daha sonra bu sistem birbirini takip ederek devam eder. Bu olaylar da toplumumuzun etik, ahlaki değerlerine zarar verir. Konu bakımından kaçakçılık, gasp, cinayet, adam yaralama, racon, siyaset gibi konuları barındıran dizi, daha çok genç kesimi etkileyerek bu gibi konulara onları teşvik etmiştir ve zamanında çoğu genç okumayarak kabadayılık kavramı adı altında insanlara racon keserek zengin olma yoluna başvurmuşlardır. Tabi tüm diziler insanları böyle etkilememiştir. Eğitim, kariyer okuma gibi gençlere yol gösteren diziler de olmuştur. Ve başarıya da ulaşmıştır. Bu nedenle Türk kültürünü ve töresini korumak amacıyla neyi izlediğimiz ya da günümüz tasviri ile ne prim kazandırdığımız çok önemli çünkü kelebek etkisiyle benim izlememle ne olabilir ki dememeliyiz bugün bizim izlediğimiz yarın yeni nesillere kadar uzayabilir.

(Özge FERİDE GÜLER)

Diziler bazen toplumsal sorunların sonucu ortaya çıkarken bazen de toplumun sorunu haline gelip güncel konuları belirleyebilir. Dizilerde seyirciye gösterilen estetik görüntü dışında verilen içerik ve mesajda önemlidir. Özellikle son zamanlarda piyasaya sürülen dizilere baktığımızda popüler kültürden izler ve parçaları görebilmekteyiz. İnsani olarak dizilerde veya farklı platformlarda gördüğümüz hareketleri akıllaştırmaya ve hayata geçirmeye meyilli olduğumuzdan ekranlarımızdaki içerikleri doğru seçmeliyiz. Çünkü izlediklerimiz toplumsal ahlakımızı etkiler. Dikkat çeken herhangi bir replik, hareket, dans, eşya vb. unsurlar bile toplumun ahlak yönelimini değiştirmek için yeterlidir. Tüm bunlar doğrultusunda yayınlanan dizi ve filmlerin daha ince denetlenmesi ve toplumun hassas noktalarına zarar vermeyecek biçimde olması hususuna dikkat edilmelidir. Toplumun huzurunu bozan ve ikiye bölen dizilerden sakınılmalı doğru mesajlar içeren diziler verilmelidir. (Kardelen İrem DAĞDELEN)

Benim ütopyanın faydalı bir eğitim sistemini temel alıyor. Çünkü iyi eğitilen insanlar her konuda mantıklı ve faydalı kararlar alırlar.

Öncelikle benim hayalimdeki eğitim sistemimde test diye bir kavram yok. Öğrenciler okula test kitaplarıyla gelip kütüphanede test çözmek yerine okuma kitaplarıyla gelip her köşe bucakta kitap okuyorlar. Fakat ruhsuz bir şekilde değil, tartışarak düşünerek ve öğrendiğini dönüştürerek okuyorlar.

Üniversiteden önceki eğitimde okullar herhangi bir kategoriye göre ayrılmıyor. Bir sınıfta her fikirden, her yöreden insanlar var. Herhangi bir derse veya alana göre kimseye zekilik atfedilmiyor. Belli bir düzeyde aynı bilgiler öğretilse de bu bilgilerin herhangi bir sınav gecesi ezberlenip sabah hatırlandığı kadarıyla kâğıda yazılması beklenmiyor. Öğrencinin verilen bilgiyi kendi alanına uyarlayıp uyarlaması öğrenme ölçütü kabul ediliyor. Böylece öğrenciler daha lise yıllarındayken üreten oluyorlar. Üniversite eğitimi de üretebilen öğrenciyi alıp teknik öğretmek topluma kazandırıyor.

Bu şekilde yetiştirilmiş insanların daha sağlıklı olacağı için daha bilinçli daha mutlu olacaklarını düşünüyorum. Bu döngü devleti ayakta tutmalı ve herkes öğrenmenin, üretmenin verdiği haz ile yaşamına devam etmeli. Herkes tek bir sınıfta kültürü, farklı düşünceleri ve sergilemesi gereken tutumu öğrenmeli.

(YAREN GÜNDÜZ)

BİLİM İNSANLARININ DEĞERLER DÜNYASINI NASIL ETKİLER?

Bilim günlük hayatla insanın aklına gelebilecek sorunların neredeyse tamamını cevaplar. İnsanlar bilimin gerçekleşmesini geleceğimizde birçok katkıda olabileceğini bilir fakat bu oğlanın sonuçlar yanında birçok da olumsuz sonuç ortaya çıkar. Bilim insanın düşüncelerini, davranışlarına bakış açısını etkilediği gibi duygularını da ele geçirebilir. bilimin insanlar için olumlu olan yönleri; insanların ufkunu genişletmek , yaratıcılığını genişletmek ve farklı ve özgün fikirler ortaya çıkarmasını sağlamaktır. Tüm bunların yanında bilim, insanların gündelik hayatında eğitim hayatında iş hayatında ve bunlar dışında aklınıza gelebilecek her alanda insanlara kolaylık sağlar. Bilimin olumsuz yönleri ise; insanların güç kendi elinde olduğu için gelişmemiş olan toplumları küçümsemesi ezmesi ve onların güçsüzlüğünden yararlanarak onları ele geçirme istekleri başlar. Bu da ülkeler arasındaki çatışmaya yol açar. Tüm bu olaylar gelecek nesilleri de etkiler gelecek neslin acımasız, pragmatist , materyalist ve empati duygusundan yoksun bencil bir nesil olarak yetişmesine neden olur. Bu olay zamanla kendi ülkeleri dahil insanların hep iç karışıklıklarla karşı karşıya kalmasına ve toplumların zamanla yok olmasına zemin hazırlar.

(ZEYNEP ARPA)

KAYNAKÇA

<https://www.google.com-2024-ramazan-bayrami->

<https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Frumelihospital.com.tr%2Fguncel-saglik-haberleri%2Fyasilay-haftasi-01-07-mart%2F&psig=AOvVaw1UMg3E1J1jKzcuKh0gp0Vu&ust=1710445757379000&source=images&cd=vfe&opi=89978449&ved=0CBEQjRxqFwoTCljc05GB8oQDFQAAAAAdAAAAABAD>

<https://www.haftalikgunluk.com/>

<https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fistanbul.ktb.gov.tr%2FTR-276868%2Fkutuphanelerimiz.html&psig=AOvVaw3O2qzAHO5lpdfgpFowL3hW&ust=1710446810972000&source=images&cd=vfe&opi=89978449&ved=0CBEQjRxqFwoTCljCy8YSF8oQDFQAAAAAdAAAAABAD>

<https://www.google.com/imgres?imgurl=https%3A%2F%2Fmesihat.com%2Fwp-content%2Fuploads%2F2020%2F10%2Ffilm-talebesinin-okumasi-e1603203113138.jpg&tbnid=6u27ZuRPrwAbxM&vet=12ahUKEwj-mpGXiPKEAxWTzAIHHVbqB3wQMygDegQIARBU..i&imgrefurl=https%3A%2F%2Fmesihat.com%2Ffilm-talebesinin-el-kitablari%2F&docid=okz7D8u22I5LeM&w=1500&h=1000&q=K%C4%B0TAPLAR%20VE%20C4%B0L%C4%B0M&ved=2ahUKEwj-mpGXiPKEAxWTzAIHHVbqB3wQMygDegQIARBU>

https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcSP1K3SEO7acOA_WWDj05AIHt5sH_I2QdXpw&usqp=CAU

<https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fstratejikortak.com%2F2020%2F04%2Fbalaban-hasan-ve-turkce-yasayan-bir-italyan-koyu-moena.html&psig=AOvVaw3cQx9EWTUcYUvbp2AI96HQ&ust=171044989998000&source=images&cd=vfe&opi=89978449&ved=0CBEQjRxqFwoTCMDMsceQ8oQDFQAAAAAdAAAAABAD>

Haber Türk

www.web.tekno.com

https://www.google.com/imgres?imgurl=https%3A%2F%2Fiasbh.tmgrup.com.tr%2F214446%2F650%2F344%2F0%2F93%2F731%2F477%3Fu%3Dhttps%3A%2F%2Fisbh.tmgrup.com.tr%2Fsbh%2F2022%2F03%2F15%2Fvatoz-baligi-ozellikleri-ve-turleri-vatoz-baligi-nerelerde-yasar-insana-zarar-verir-mi-k1-1647343920092.jpg&tbnid=AEKpvsWfG5V_dM&vet=12ahUKEwj1sIfRkfKEAxVG2QIHHee4BlcQMygBegQIARBS..i&imgrefurl=https%3A%2F%2Fm.sabah.com.tr%2Fyasam%2Fvatoz-baligi-ozellikleri-ve-turleri-vatoz-baligi-nerelerde-yasar-insana-zarar-verir-mi-k1-5910178&docid=pzz0L_JRT-3vrM&w=650&h=344&q=VATOZ%20BALIGI&ved=2ahUKEwj1sIfRkfKEAxVG2QIHHee4BlcQMygBegQIARBS

bilim ve teknik Dergisi, BBC NEWS

Bilim ve Teknik Mayıs 2019

aksam.com.tr